

Namesto bolh imamo slona

Le malokrat se zgodi, da začrtano tudi uresničimo. Z boljšim trgom, ki naj bi oživel del Stare Ljubljane, pa o prodajalci in kupci presegli vsa pričakovanja. Ob obotah obišče v času trženja boljši trg tudi do 20 soč ljudi. Ta množica pa povzroča težave prebivalcem tega dela Stare Ljubljane in tudi trgovinam. O sem tem so spregovorili na zboru občanov in delovnih ljudi krajevnih skupnosti Stara Ljubljana. Janko Jernak je dejal, da so krajan Stare Ljubljane za boljši trg, vendar pa ne za tako obsežen in tako neurejen.

Med največje nevšečnosti, ki jih občutijo krajan, sodi pomanjkanje sanitarij. Obiskovalci in prodajalci na boljšem trgu se znajdejo in namesto stranišč uporabljajo veže, ulice, cerkveno pročelje. Promet ni urejen. Ob sobotah se Levstikov trg spremeni v veliko parkirišče, tako da do hiš ne morejo niti urgentna vozila. Trgovine se pritožujejo, da tudi dostavna vozila ne morejo do njih. Nekatere moti, da na boljšem trgu prodajajo čedalje več »starih cunj in čevljev« ter da prekupejujejo z novimi predmeti.

Sedanja lokacija boljšega

trga je označena kot začasna. Krajan so zahtevali, da se do začetka spomladi (poleg sanitarij, prometa in nadzora na tržnici, kar je treba storiti takoj) najde trajna, dokončna rešitev za boljši trg – ne glede na to, kje bo.

V razpravi je bilo slišati predloge, naj bi boljši trg preselili na Gallusovo nabrežje. Slišali smo tudi predlog, naj bi boljši trg preselili na osrednjo ljubljansko tržnico. Tudi predstavnik TOZD Živilski trgi je podprl ta predlog in pojasnil, da bi bilo tam prostora za 700 do 800 stojnic, kar je še enkrat več, kot na Levstiko-

vem trgu, pa še sanitarije so zraven.

Pripombe krajanov, ki zahtevajo higieno, promet, varnost in red na tržnici, so vsekakor upravičene. Tako pobudniki boljšega trga, pa tudi delavci živilskih trgov si niso mogli zamisliti tako naglega razvoja in popularnosti boljšega trga, zaradi katerega je postal ta del Stare Ljubljane ob sobotah pretesen.

Z nekoliko dobre volje bi lahko uredili sanitarije. Dogovoriti bi se morali z okolišniki »gostilnami«, ki ta dan služijo bistveno več kot pred rojstvom boljšega trga, da bi smeli uporabiti njihova stranišča vsi, ki to žele. Poskrbeti je treba tudi za večji nadzor na sami tržnici. Tisočim ljudem, ki obiskujejo boljši trg tudi zato, da bi se srečali s prijatelji in ne samo zato, da bi »prodajali ali kupovali stare cunje«, je potrebno omogočiti, da se lahko kulturno vedejo in zakonito tržijo.

VA

Boljši trg je vedno bolj živahen

Iz zapisnika zbora občanov Stara Ljubljana

Delovni ljudje in občani podpirajo nadaljnji razvoj boljšega tržnice na področju krajevnih skupnosti Stara Ljubljana s tem, da zahtevajo čimprejšnjo trajno razrešitev tega problema, vsekakor pa ne podaljševanje začasne rešitve do konca junija 1984. Najkasneje do konca marca 1984 je potrebno pripraviti nov predlog, ki lahko tudi vsebuje področje Levstikovega trga, vendar je potrebno nakazati tudi dodatne rešitve. V kolikor takšna rešitev ni mogoča, je potrebno iskati trajno rešitev za celoten boljši trg na živilskem trgu (ob nedeljah).

V primeru, da boljši trg ostane na sedanji lokaciji oziroma še na kakšni dodatni lokaciji (Gallusovo nabrežje, Gornji trg, Breg, Trg francoske revolucije, Petkovskovo nabrežje itd.), torej zunaj živilske tržnice, je brezpogojno potrebno zagotoviti:

– varnost in popolno prometno urejenost ter dostopnost s sodelovanjem prometne milice,

– izvajalec trženja – Komunalno podjetje Ljubljana, mora z vsemi ustreznimi službami zagotoviti popoln tržni red, higienski standard na tržnici (ustrezne sanitarne zmogljivosti, čiščenje tržne površine in bližnjih ulic takoj po trženju) in tehnično usposobljenost in opremljenost tržnega prostora,

– za trajnost prostorske rešitve je potrebno tržni prostor oblikovati v smislu privlačne in urejene podobe tega okolja, saj bo tako boljši trg tudi turistično in estetsko zanimiv,

– dosledno je treba upoštevati spomeniško varstveni status tega področja, vključno z mnenji cerkve,

– iz ustvarjenega dohodka naj se del sredstev nameni za izboljšavo in ureditev javne

površine na tem območju.

Krajan se zavzemamo, da bi v smislu oživljanja starega mestnega jedra morali pritegniti k sodelovanju vrsto drugih dejavnosti in oblikovati program spremljajočih aktivnosti, kar naj bo sklenjena turistična ponudba tega mestnega predela. Skladno s tem predlagamo, da se trženje na boljšem trgu prenese tudi na nedeljo, ko je Ljubljana najmanj obremenjena in najmanj turistično živahna.

Če pri trajni rešitvi boljšega tržnice ne bodo upoštevali pripomb in predlogov delovnih ljudi in občanov, izraženih na zboru KS Stara Ljubljana vztraja, da se opustijo vse druge prostorske rešitve in da se boljši trg prenese na območje centralne živilske tržnice v Ljubljani, torej na del Stare Ljubljane, ki že sedaj zadovoljuje vsem pogojem boljšega tržnice.

KAKO VARČEVATI Z ELEKTRIČNO ENERGIJO

Notranje rezerve v gospodinjstvih

Danes se ves svet, tako kot mi v Jugoslaviji, sooča s problemom pomanjkanja vseh vrst energij. Vedno znova pišemo in govorimo, da je varčevanje z energijo ena pomembnih družbenih nalog v programu vsesplošnega varčevanja, vendar je to premalo. Varčevanje z energijo in racionalna poraba energije sta in bosta tudi v prihodnje resen izziv našega ravnanja. Nov odnos do porabe energije predstavlja nujnost v sedanjem času.

»Notranje rezerve« najdemo v vsakem gospodinjstvu s pravilno izbiro in varčno uporabo posameznih električnih aparatov. Poglejmo le nekaj primerov:

● Razsvetljava

Svetlo naj bo le tam in takrat, ko to zares potrebujemo. Zato ugašajmo luči v praznih prostorih! Umazane in prašne svetilke zmanjšujejo izkoristek razsvetljave, zato jih vedno čistimo. Namesto dveh 60-vatnih žarnic je bolj smotno uporabljati eno samo, 100-vatno.

● Ogrevanje

Ena od možnosti je, da nastavimo termostate na električnih grelnih telesih za eno stopnjo nižje, s čimer je moč prihraniti 6 odstotkov energije.

● Električni bojler

Morda ne veste, da je optimalna nastavitve temperature v vodnih grelnikih glede toplotne izgube in izločanja kamna 40–60°C. Vredno je tudi paziti na iztekanje vode iz boilerjev, saj vsakih 18 litrov vode, segrete na 60°C, pomeni energijo ene kilovatne ure. Pred vsakim kopanjem se spomnimo, da je tuširanje 3–4-krat cenejše kot kopel v kadi. Pipe, iz katerih stalno kaplja voda, postanejo znatni porabniki energije in vode, če jih pravočasno ne popravimo.

● Hladilnik in zamrzovalnik

Ledene obloge na izparilniku hladilne naprave zelo povečajo porabo električne energije. Pred vsakim odpiranjem hladilne naprave se spomnimo, da predolgo in prepogosto odpiranje povzroča izgubo ohlajenega zraka in s tem tudi dragocene energije. Hitreje in kvalitetneje ohlajujemo in zamrzujemo manjše kose živil.

● Štedilnik

Jedi skuhamo hitreje in varčneje, če jih kuhamo v čim manjši količini vode. Z uporabo kvalitetne posode z ravnim in ojačenim dnom, predvsem pa s posodami na zvišan pritisk lahko privarčujemo precej energije in časa. Tudi tesno prilegajoče pokrovice na posodi učinkovito preprečujejo toplotne izgube pri kuhanju.

● Pralni stroj

Pralni stroji naj bodo nastavljeni na najbolj ustrezen program ter zvrhano napolnjeni s perilom – kolikor ga pač stroj pri enem pranju dopušča. Perilo, ki ni zelo umazano, lahko operemo tudi pri 10–20°C nižji temperaturi. V tem primeru lahko izpustimo predpranje in eno izpiranje ter tako pri enaki, kvaliteti pranja privarčujemo energijo, vodo, pralni prašek in čas.

● Sušenje in likanje perila

Perilo najceneje sušimo na prostem. Če pa smo prisiljeni v ta namen uporabljati električno energijo, je gospodarnejše sušiti perilo v centrifugi kot pa v električnem sušilniku. Pravilno in varčno likamo, če začnemo s kosi perila, ki potrebujejo nižjo temperaturo. Preveč suho ali vlažno perilo zahteva več časa, s tem pa tudi več energije pri likanju.

L. Š.

Koliko elektrike porabijo naprave v gospodinjstvu

	moč (W)	v kolikšnem času porabijo 1 kWh
navadna žarnica	60	25 ur
navadna žarnica	100	10 ur
fluorescenčna cev	65	15 ur 23 min.
štedilnik		
– grelna plošča	1000	1 ura
– hitra plošča	2000	30 min.
– avtomatska plošča	2000	30 min.
hladilnik	200	5 ur
zamrzovalnik	400	2 uri 30 min.
pralni stroj	3000	20 min
stroj za pomivanje posode	3000	20 min
bojler	2000	30 min
sesalnik	600	1 uro 40 min.
likalnik	1000	1 uro
termoakumulacijska peč	3000	20 min
radio	30	33 ur 20 min.
črno-beli televizor	200	5 ur
barvni televizor	100	10 ur

Marljive roke invalidov

Za nami je že tretja zaporedna letna razstava del in izdelkov članov Društva invalidov Tabor-Ledina. To dvestodvajsetčlansko, izredno prizadevno in delavoljno društvo je kot vsako leto tudi letos dokazalo, da je sposobno samostojno in zanesljivo opravljati pomembno poslanstvo. Podpredsednica te organizacije Tončka Tršek bedi s svojim zglednim, nesebičnim in požrtvovalnim delom nad celotnim delovanjem društva.

Geslo sedanje razstave je bilo »Tudi invalidna oseba

mora po svojih močeh dokazovati in pokazati svoje sposobnosti«. Od 11. do 13. novembra smo si lahko ogledali nekaj čez 500 razstavljenih predmetov v lepo opremljeni dvorani KS. Kvaliteta razstavljenih predmetov je iz leta v leto boljša.

Pri letošnji razstavi so sodelovali s svojim kotičkom tudi otroci OŠ Ledina, kar je vsekakor novost, ki je vredna pozornosti.

Razstavo si je ogledalo okoli 1100 obiskovalcev.

B. L.